

Róòmù Fi Ìran Múlẹ̀ - Nọ́bà Mètálá-dín-lọ́gún

Ìyàsọtò Ìkẹyìn ti 144,000: Ìdánwò Àsọtẹ̀lẹ̀ ti Àwòrán Ẹranko náà

Jeff Pippenger

2024-09-24

Àwọn tí a pé láti wà láàárín egbèrún oḡorùn-ún m̀erínlélógójì náà wà nísinsin yíi nínú ìlànà ìyàsọtò wọn tó gbèyìn, àti pé ìlànà náà jẹ ìlànà ìdánwò tí ó dá lóri ìṣedá àwòrán ẹranko náà. Ìlànà ìdánwò náà bèrè pèlú ilé Olorun, nítorí ìdájó máa ǹ bèrè pèlú ilé Olorun ní gbogbo ìgbà; léyìn náà, agbo miiran ti Olorun ni a dojú kọ pèlú ìlànà ìdánwò kan náà pátápátá. Bóyá àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ẹ̀ pàtàkì jùlọ, tí ó sì ní itóbi jùlọ, nínú ìṣedá àwòrán ẹranko náà ni pé ó ẹ̀lẹ̀ lẹ̀mẹjì: àkókò ní Orílẹ̀-Èdè Amérikà, léyìn náà ní iyókù ayé. Ní ti àsọtẹ̀lẹ̀, èyí tùmò sí i pé àwòrán ẹranko náà nínú ayé ni ìfihàn ikẹyìn ti àwòrán ẹranko náà, nítorí náà, irú-àpẹrẹ èyíkẹyí ti àwòrán ẹranko náà tí ó ti wà ẹ̀ájú àwòrán ẹranko náà nínú ayé, iboji lásán ni tí ó ǹ ẹ̀pẹrẹ ohun gidi náà.

Ìdájó bèrè ní ilé Olorun ní oḡo ketalá oṣu Kẹsán, oḡun 2001. Oḡo náà ni a ti fi August 11, 1840 ẹ̀ apẹrẹ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀, nígbà tí àngẹ̀lì Ìfihàn orí kẹwáá sọkalẹ̀ wá pèlú iwé kékeré kan tí ó sí sílẹ̀ ní oḡo Rẹ̀. Nígbà tí àngẹ̀lì orí kẹwáá náà sọkalẹ̀ wá, ó kéde pé ìdájó Pùròtẹ̀sítàntì ti bèrè nígbà náà. Ẹnikeni tí Olorun bá fẹ̀ dájó, ó kọkọ̀ kilò fún un, àti pé ìmúdájú ọ̀nà Miller ní fifi mọ̀ àkókò, fi iwọn sí i lóri àwọn ẹ̀sìrò rẹ̀ nípa ìdájó Ìbòjipadà Keji. Ìdánwò àwọn Pùròtẹ̀sítàntì ti bèrè láti August 11, 1840, àti ní oḡun 1844 àwọn Pùròtẹ̀sítàntì ti di àwọn oḡoḡinrin Róòmù. Àkókò láti 1840 sí 1844 jẹ̀ apẹrẹ̀ àkókò láti oḡo ketalá oṣu Kẹsán, oḡun 2001, tí tí dé ọ̀fin Oḡo-Àikú tí ǹ bọ̀ láipẹ̀.

Àwọn àkókò méjèjì wọnyen ni a tún ẹ̀fihàn láti ìgbà ìrìbomi Jesu nígbà tí Ẹ̀mí Mímọ̀ sọkalẹ̀ tí tí dé orí àgbélébùù. Gbogbo àwọn àkókò mètẹ̀tẹ̀ta wọnyen ni a ti ẹ̀ apẹrẹ̀ wọn nínú oḡun oḡorùn-ún méjìdínlógún tí a yàn fún ayé àwọn èniyàn ẹ̀ájú ikún-omi. Ìfẹ̀hónúhàn ikilò máa ǹ wà ní gbogbo ìgbà tí ó ǹ tọka sí ìdájó itàn pátó náà. Àwọn itàn mímọ̀ wá pèlú tí wọn sì ǹ sọrò nípa àkókò pátó yíi ní àwọn oḡo ikẹyìn.

Noa waasu fún oḡorùn-ún oḡun méjìdínlógún, léyìn náà ìdájó ikún-omi dé. Kristi waasu fún egbèrún oḡo kan, igba méjì, àti oḡota oḡo, léyìn náà ìdájó àgbélébùù dé. Ìhìnre ikilò Johanu Oníbatisiti ni a fi agbára m̀lẹ̀ ní ìrìbomi Kristi, léyìn náà a sì darí Jesu lọ sí aginjù fún oḡojì oḡo. Àwọn oḡojì oḡo wọnyí, àti àwọn ìdánwò m̀tẹ̀ta tí ó tẹ̀ lé e ní ọ̀pin oḡojì oḡo náà, kọni pé nígbà tí a bá ti fi agbára fún ìhìnre náà, gégé bí a ti fi isàlẹ̀kalẹ̀ ààmì mímọ̀ kan hàn, irú bí Ẹ̀mí Mímọ̀ ní ìrìbomi Rẹ̀, àti isàlẹ̀kalẹ̀ àwọn angẹ̀lì méjèjì ti Ìfihàn orí kẹwáá àti kejidínlógún—ìlànà ìdánwò kan ti bèrè. Nígbà tí ààmì ọ̀run bá sọkalẹ̀, ìhìnre ìdájó tí a kéde fún àwọn tí wọn jẹ̀ kókó-ọ̀rò ìdájó ní àsikò náà ni a fi agbára m̀lẹ̀, egbé pátó tí a sì ǹ ẹ̀ ìdájó rẹ̀ wá ní àsikò kan pátó tí kò ní parí tí tí di ìpipade àkókò oore-ọ̀fẹ̀ wọn.

Ìlànà Jesu fi àkókò méjì ti ìjẹ̀rìi hàn. Èkínni ni ìjẹ̀rìi tirẹ̀ fún egbèrún kan, oḡorùn-ún méjì, àti oḡota oḡo; léyìn náà sì ni ìjẹ̀rìi rẹ̀ níwájú àwọn oḡo-ẹ̀yìn Rẹ̀ fún egbèrún kan miiran, oḡorùn-ún méjì, àti oḡota oḡo tí tí digbà tí wọn sọ Stefanu ní ọ̀kúta.

“Nígbà náà ni ángẹ̀lì náà wí pé, ‘Yòò sì mú májẹ̀mú náà dúró ẹ̀sin ẹ̀sin pẹ̀lú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ fún ọ̀sẹ̀ kan [ọ̀dún méje].’ Fún ọ̀dún méje lẹ́yìn tí Olùgbàlá ti bẹ̀rẹ̀ iṣẹ̀ ọ̀jísẹ̀ Rẹ̀, a ní láti máa wàásù ihinrere náà ní pàtàkì fún àwọn Júù; fún ọ̀dún mẹ́ta àtààbò nípasẹ̀ Kristi tikára Rẹ̀; lẹ́yìn náà sì nípasẹ̀ àwọn aposteli. ‘Ní àárín ọ̀sẹ̀ náà ni yòò mú ẹ̀bọ̀ àti ọ̀rẹ̀ dáké.’ Dániẹ̀lì 9:27. Ní ìgbà orísun omi ọ̀dún A. D. 31, a fi Kristi, ẹ̀bọ̀ tòótọ̀ náà, rúbọ̀ lórí Kalfàrì. Nígbà náà ni aṣọ̀ ikéle tẹ̀npilì náà ya sí méjì, èyí tí ó fihàn pé ìmímọ̀ àti itumọ̀ iṣẹ̀ ẹ̀bọ̀ náà ti kúrò. Àkókò náà ti dé fún ẹ̀bọ̀ àti ọ̀rẹ̀ ayé láti dáwọ̀ dúró.”

“Ọ̀sẹ̀ kan náà—ọ̀dún méje—parí ní A. D. 34. Nígbà náà nípasẹ̀ síso Stífénù ní òkúta ni àwọn Júù fi di ikọ̀sílẹ̀ wọn sí ihinrere lédèkéyìn; àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn tí a tóká sí òkè òkun nítorí inúnibíni “ń lọ káàkiri, wọn ń wàásù ọ̀rẹ̀ náà” (Acts 8:4); àti pé láipẹ̀ lẹ́yìn náà, Sọ̀lù onínúnibíni yí padà, ó sì di Pọ̀lù, aposteli sí àwọn Kẹ̀fẹ̀rì.” The Desire of Ages, 233.

Ìran Nóa, Kristi, àwọn Millerite àti egbèrún mérénlélógòrin [144,000] gbogbo wọn ń jẹ́rì sí àkókò kan nígbà tí a fi iránsẹ̀ ikilọ̀ kan dán egbé olùgbọ̀ kan pátó wò. Ifúnni ní agbára sí iránsẹ̀ náà ń fi ibèrẹ̀ àkókò idánwò kan hàn, èyí tí yòò sì parí pẹ̀lú ipipadé ànfààní àdura egbé olùgbọ̀ pátó náà. Nínú ilà àsoṭẹ̀lẹ̀ Jésù, a ẹ̀ idánimọ̀ àkókò méjì ti ẹ̀rì. Àwọn àkókò ẹ̀rì méjèèjì wọ̀nyí ń ẹ̀ ẹ̀pẹ̀rẹ̀ àwọn iránsẹ̀ ikilọ̀ méjì tí angẹ̀lì tí ó sọ̀ kalẹ̀ ní September 11, 2001 dúró fún, ẹ̀ni tí ó mú Ifihàn 18:1–3 ẹ̀, tí ohùn kejì inú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rin àti síwájú nínú orí kejidínlógún sì tẹ̀ lé e lẹ́yìn náà.

“Nítorí náà nínú iṣẹ̀ ikeyin fún ikilọ̀ ayé, a ẹ̀ àwọn ipè méjì tí ó yàtò síra sí àwọn ijo. Iránsẹ̀ ángẹ̀lì kejì ni pé, ‘Bábilóni ti ẹ̀bọ̀, ti ẹ̀bọ̀, ilú ńlá yẹn, nítorí ó ti mú kí gbogbo orílẹ̀-èdè mu nínú wáini ibínú àgbèrẹ̀ rẹ̀.’ Àti nínú igbe ńlá ti iránsẹ̀ ángẹ̀lì kẹ̀ta, a gbọ̀ ohùn kan láti ọ̀run tí ń wí pé, ‘E jade kúrò nínú rẹ̀, ẹ̀yìn èniyàn mi.’” Review and Herald, December 6, 1892.

Àkókò àkókó ni idájọ̀ tí ó bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú ilé Ọ̀lọ̀run, lẹ́yìn náà ní òfin Ojọ̀ Àikú tí ó ń bọ̀ láipẹ̀ ni àkókò idájọ̀ kejì bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú ikilọ̀ láti jade kúrò ní Bábilóni. Ilà Kristi láti iribọ̀mi Rẹ̀ títi dé orí àgbélẹ̀bùú dúró fún September 11, 2001 títi dé òfin Ojọ̀ Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, àti àkókò láti òfin Ojọ̀ Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà títi dé ibi tí a ti fi ipá mú gbogbo orílẹ̀-èdè láti gba Ojọ̀ Àikú gégé bí Ojọ̀ Ijọ̀sin Àgbáyé ni àkókò tí ó parí nígbà tí orílẹ̀-èdè ikeyin pátápátá bá terí ba.

Àkókò náà bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú òfin ojọ̀ Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, ó sì parí nígbà tí orílẹ̀-èdè ikeyin bá terí ba fún agbára papacy. Ibèrẹ̀ àkókò kejì fi òpin sí àkókò kìn-ín-ní, àwọn méjèèjì sì ní àwọn òfin ojọ̀ Àikú tí a ti ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀ nínú ẹ̀rì Róòmù. Òfin ojọ̀ Àikú àkókó ní ọ̀dún 321 ni a mú wá nípasẹ̀ àṣẹ̀ Róòmù aláìsin. Òfin ojọ̀ Àikú tí a mú wá nípasẹ̀ àṣẹ̀ ijo papal ni ọ̀dún 538 dúró fún. Òfin ojọ̀ Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ni 321, òfin ojọ̀ Àikú tí a sì fi agbára múlẹ̀ lórí orílẹ̀-èdè ikeyin ni 538. Òfin ojọ̀ Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà samisi dídé iránsẹ̀ ikilọ̀ náà, èyí tí a ń kẹ̀de nígbà náà nípasẹ̀ àsíá tí a dá pọ̀ láti ara àwọn àtilẹ́yìn Ísírẹ̀lì.

Àmì-àfihàn náà ni ọ̀dún 321, ó sì ń tọ̀ka sí ibèrẹ̀ àkókò idánwò gbogbo orílẹ̀-èdè lórí ọ̀ràn Ojọ̀ Àikú. Àkókò náà parí nígbà tí orílẹ̀-èdè ikeyin bá terí ba fún Róòmù, iṣẹ̀lẹ̀ náà sì ni a ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ àmì-àfihàn ọ̀dún 538. Àkókò láti ọ̀dún 321 títi dé 538 ni a ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ àkókò láti orí àgbélẹ̀bùú títi dé isọ̀ Sítẹ̀fánù ní òkúta. Bí wọn ti ń sọ̀ Sítẹ̀fánù ní òkúta, ó rí Kristi tí ó dúró nínú ibi mímọ̀ ọ̀run, èyí tí ń ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ìgbà tí Míkáẹ̀lì yòò dide ní iparí àkókò àánú fún aráyé.

Ojò kẹkọkanlá, oṣù Kẹsàn-án, ọdún 2001, ṣàmi dídé ikilò àwọn ẹsẹ mèta àkókó ti orí kejídínlógún, a si fi àami rẹ hàn pẹlú àṣotẹlẹ tí wòlì obinrin Ellen White gbé kalẹ, ẹni tí ó sọ pé nígbà tí àwọn ilé nílá nílá ti Ìlú New York bá wó lulẹ nípasẹ ifowọkan láti ọdò Olorun, àwọn ẹsẹ mèta wònyí gan-an ni yóò ẹ. A tún fi àami rẹ hàn pẹlú Patriot Act, ẹyí tí ó jẹ àmi fún àwọn tí wón fẹ láti rí i; pé ilàna òfin Gẹẹsì tí ó jẹwọ pé ẹniyàn jẹ aláilẹbi títí a ó fi fi ẹrì mú un jẹbi, ni a yà sí apa kan nítorí òfin Róòmù, ẹyí tí ó jẹwọ pé ẹniyàn jẹbi títí a ó fi fi ẹrì hàn pé aláilẹbi ni í ẹ.

Ofin Patriot Act samisi ibèrè idájó fún Ijọ Adventist Ojò Keje ti Laodicea. Àkókò nàà parí ní òfin Ojò Àikú ní Orilẹ-èdè Amẹ́ríkà. Àwọn Adventist Ojò Keje ti Laodicea wònyen tí wón lè borí kojá àkókò iwènuwènu yèn ní àseyorí, yóò sì wá kéde ihin-ikilò ti ẹsẹ kẹrin orí ketalá [18], ẹyí tí ó parí pẹlú orilẹ-èdè ikeyin tí ó foribalẹ fún Róòmù. Àkókò nàà bèrè pẹlú òfin Ojò Àikú ní Orilẹ-èdè Amẹ́ríkà, ó sì parí pẹlú òfin Ojò Àikú ikeyin.

Bí a bá ṣàì lóye òtítọ nàà pé àwòrán méjì wà fún ẹranko nàà tí a fi ẹlẹrì ju méjì lọ dá wón mọ, nígbà nàà a ó sì ṣàì lóye iṣẹ tí a ṣàpẹrẹ rẹ nípa àwọn ẹsẹ mèta àkókó ti Ifihàn orí kejídínlógún, tí ó bèrè ní ọdún 2001, àti iṣẹ tí ó bèrè ní ẹsẹ kẹrin ti orí kejídínlógún.

Nígbà tí a bá lo idánimọ tààrà tí Sister White ẹ nípa isòkalẹ àngẹli Ifihàn orí ketalá [18] ní ọdún 1888, àti bí ó ẹ fi àngẹli kan nàà sípò ní àsikò ojò iwájú, a rí i pé 1888 jẹ àpẹrẹ 2001. Àngẹli Ifihàn nàà, ẹni tí ó fi ògo Rẹ tàn ayé nàà mọlẹ, sòkalẹ wá ní àwọn ipadé Minneapolis ní ọdún 1888, ó sì tún ẹ bèẹ nígbà tí àwọn ilé nílánlá ilú New York wó lulẹ.

Àkókò láti iribomi Kristi títí dé orí agbelebu, àti àkókò láti August 11, 1840 títí dé October 22, 1844, àti àkókò ọdún oggùn-ún mejídínlógún Noa, n pèsè ẹlẹrì mèta sí àkókò idájó. Ọdún 1888 n pèsè ẹlẹrì sí ifarahàn isòtẹ tí a kọ sílẹ ní àwọn ipadé Minneapolis, Noa sì n tọka sí iyokúrò Èmí Mímọ kúrò lóri àwọn tí wón kọ ifèhónúhàn nàà. Isòtẹ àwọn ẹniyàn ayé isáájú ikún omi, pẹlú isòtẹ àwọn asáájú ijọ ní 1888, méjèjì bá itàn Kora, Datani àti Abiram mu nínú itàn Mose, ẹyí tí angeli nàà sọ fún Arabinrin White pé a tún n ẹ ní Minneapolis.

Láti igbà Ofin Patriot títí dé òfin Àikú ní Orilẹ-Èdè Amẹ́ríkà ni ó sojú àkókò idánwò fún Adventism Ojò Keje ti Laodicea. Isòtẹ sí ifèhónúhàn ikilò tí n kéde idájó wón fi iyokúrò Èmí Mímọ hàn, nítorí nàà, itájade itanranṣe alágbára sórí àwọn wúndiá òmùgò búburú nínú itàn nàà. Àkíyèsí isòtẹ nàà dojú kó ojúsé àyànfé gégé bí a ti sojú rẹ nínú Noa, Mósè, Àwọn Agbà Jones àti Waggoner, àti dájúdájú Arabinrin White. Isòtẹ sí ifèhónúhàn ikilò àti sí ojúsé itàn nàà dá lóri “òróró” nínú itàn àkàwé àwọn wúndiá mewaá.

Àwọn tí n gbé iránṣe ikilò nàà kalẹ, n ẹ bèẹ nítorí pé wón ní “òróró,” ẹyí tí í ẹ iránṣe ikilò nàà pẹlú. Nítorí nàà, iyatò tó wà lááárín àwọn ẹyà méjèjì ni a mú jáde nípasẹ ilò tó péye ti àwọn òfin itumọ àṣotẹlẹ tí àwọn tí ó wà nínú isípò àngẹli kiíni àti keji gbà gégé bí òfin itumọ Miller, àti pẹlú àwọn òfin itumọ àṣotẹlẹ tí isípò àngẹli keta gbà.

Nítorí nàà, idánwò tí a ẹ asojú rẹ gégé bí “dídá àwòrán ẹranko nàà,” gbòdò jẹ idánwò tí ó ní í ẹ pẹlú bí a ẹ dá àwòrán ẹranko nàà sílẹ nínú ọrò àṣotẹlẹ Olorun.

Láti Ofin Patriot ní ọdún 2001, ẹyí tí Òfin Blair ní 1888 ṣàpẹrẹ rẹ, ẹyí tí Ikéde Òminira ní 1776 sì ṣàpẹrẹ, ẹyí tí iribomi Kristi ṣàpẹrẹ, ẹyí tí ó ṣàpẹrẹ Ojò Kejólá, Oṣù Kejo, 1840, gbogbo wón n fi

òtító náà múlẹ̀ pé ilàna ìdánwò ti ìdájó bèrẹ̀ pẹ̀lú ikilò ikilò tí a fún ní agbára, èyí tí a gbòdò mú láti owó àngẹ̀lì náà, lẹ̀yìn náà kí a sì jẹ́ ẹ́.

Èkó àsoṭélé tí ó n dá Amẹ́ríkà mò gẹ́gẹ́ bí àwọn oṣòṣà àwọn èniyàn rẹ̀ dàrú ọ̀pọ̀lopọ̀ kókó nínú oḡbón-iṣàlàyé wọn, àwọn kókó wọnyen sì sáà maa jẹ́ àwọn ẹ̀rí-ẹ̀sẹ̀ tí ó ta ko o jùlọ̀ fún idásilẹ̀ àwọn ẹ̀rọ̀jà nínú iṣẹ̀dá àwòrán ẹ̀ranko náà. Ọ̀nà kan láti fi sàfihàn òtító pé idánwò yíi jẹ́ ti iwà àsoṭélé ni láti lo àwọn òfin ipilẹ̀ ti àsoṭélé láti fi hàn òtító kan tí a lè lóye nikan bí o bá gba Róòmù gẹ́gẹ́ bí àmì tí àwọn oṣòṣà àwọn èniyàn rẹ̀ dúró fún.

Àpẹ̀júwe yíi ni a fà jade láti inú àwọn ilà márùn-ún ti itàn nínú Adventism, níbi tí àrìyànjiyàn kan nípa Róòmù gẹ́gẹ́ bí àmì tí wáyé. Ní báyii a wà nínú ikeyin, tàbí ẹ̀kẹ́fà nínú àwọn itàn àrìyànjiyàn wọnyí, àti pé àrìyànjiyàn náà ní báyii jẹ́ gẹ́gẹ́ bí àrìyànjiyàn tí a sàfihàn lórí àwòrán 1843.

Ó rorùn láti rí òtító yíi bí o bá lo àwọn òfin àsoṭélé ní ọ̀nà tò tó. Ọ̀fin àsoṭélé kan tí ó yẹ́ kí a lò ni pé àwọn àmì ní itumọ̀ ju ọ̀kan lọ, àti pé itumọ̀ tí wọn n lò nínú ẹ̀sẹ̀ kan ni ẹ̀sẹ̀ náà fúnra rẹ̀ ni yóò fi idí múlẹ̀. Ọ̀ba Sírià náà, Antiochus III Magnus, ẹ̀ jà tí ó wà nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀wáà ti orí kọ̀kànlá Danieli, ó sì ẹ̀ jà Raphia nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlá àti kejilá, ó sì ẹ̀ jà Panium nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀ẹ̀dógún. Àrìyànjiyàn Millerite tí a sàfihàn lórí àtẹ̀ Millerite controversy represented upon the 1843 chart was that the false Protestant view identified that the “robbers” was Antiochus Epiphanes, while also upholding the truth that the “robbers” were a symbol of Rome.

Àwọn ẹ̀sẹ̀ mẹ̀wáà tí tí dé mẹ̀ẹ̀dógún ni a kọ̀kọ̀ mú ẹ̀ ní inú itàn Antiochus III Magnus, nítorí náà àwọn ẹ̀sẹ̀ wọnyí, àti àtúnṣe iṣẹ̀lẹ̀ itàn tí ó tẹ̀ lé wọn, n pèsè ẹ̀lẹ̀rìi méjì fún imúṣe àwọn ẹ̀sẹ̀ wọnyí ní àwọn ojó ikeyin, nítorí gbogbo àwọn wòlìi sọ̀rọ̀ ní kedere sí nípa àwọn ojó ikeyin ju àwọn ojó tí wọn gbé ayé wọn lọ.

Pẹ̀lú òfin tí a ti fi múlẹ̀ yẹn nípa ibi tí a gbòdò fi ẹ̀rí wòlìi kan sí, a tún ní Arábirin White ẹ̀ni tí ó kọ̀ silẹ̀ tààrà pé “púpọ̀ nínú itàn tí ó ti ṣẹ̀lẹ̀ ní imúṣe àsoṭélé yíi [Daniel chapter eleven] ni a ó tún ẹ̀.” Antiochus III Magnus dúró fún Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà gẹ́gẹ́ bí ọ̀mọ̀-ogun aṣojú Romu pòòpù. Àwọn Púròtẹ̀sítànti jiyàn pé àwọn oṣòṣà ti ẹ̀ ọ̀pẹ̀rẹ̀ Antiochus miiran, nígbà tí àwọn Millerite mò pé Romu ni. Lọ̀wọ̀lọ̀wọ̀ báyii, apá kan n dá Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà mò gẹ́gẹ́ bí àwọn oṣòṣà, apá keji sì n òmọ̀ òtító ipilẹ̀ náà.

Bí ilàna tí n fi hàn pé àwọn àmì ní itumọ̀ ju ọ̀kan lọ, tí itumọ̀ náà sì gbòdò dá lórí àyíkà tí a ti lò wọn, bá rí bẹ̀, nígbà náà didámọ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà gẹ́gẹ́ bí àwọn oṣòṣà náà, bá idámọ̀ àwọn Púròtẹ̀sítànti tí wọn fi Antiochus hàn gẹ́gẹ́ bí àwọn oṣòṣà náà mu, sùgbón nísinsin yíi Antiochus jẹ́ àmì Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ní àwọn ojó ikeyin.

Àyíkà ọ̀rọ̀ náà n dáhùn ibeèrè náà ní tààrà pé agbára wo ni n gbé ara rẹ̀ ga láti mú iran náà dúró; nítorí náà, fifi itenumọ̀ lé òtító yíi lórí jẹ́ ohun tí ó tó. Ó tó lórí ẹ̀rí ọ̀pọ̀lopọ̀, nítorí àwọn ilà itàn miiran ti àrìyànjiyàn kan nípa Róòmù gẹ́gẹ́ bí àmì n tọ̀ka sí òtító kan náà. Òtító náà ni pé àwọn tí wọn wà ní apá tí kò tó nínú ọ̀ràn náà maa n dá Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà mò ní ipò Róòmù ní gbogbo igbà. Sùgbón bí o kò bá fẹ́ gba pé àwọn àmì ní itumọ̀ ju ọ̀kan lọ, tàbí bí o bá gbà pé wọn ní bẹ̀ sùgbón o kò tii ní imúlò tò pò tò láti ní igbàgbọ̀ pípé nínú òfin náà, nígbà náà yóò fẹ̀rẹ̀ jẹ́ ohun tí kò ẹ̀e ẹ̀ fún ọ̀ láti tẹ̀lẹ̀ oḡbón-ijinlẹ̀ tí a oò fi silò nísinsinyí.

Gbogbo agbára oníiwo méjì dúró fún Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ní àwọn ojò ikeyìn. Faranse ni agbára ilópo-méjì tí Sodomu àti Ejibiti sojú fún. Islam pèlú jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, nítorí Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ni wòlìi èké ní ibáṣepò pèlú agbára pòòpù, ẹ̀ni tí í ẹ̀ Jẹ́sẹ̀bẹ̀lì. Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ni Sálómẹ̀ lábẹ̀ isàkóso Herodiá. Báláámù pèlú jẹ̀ àmi wòlìi èké, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé itàn rẹ̀ ní ikànsí tó díjú ju pé kíkì wòlìi èké ni í ẹ̀ lo.

Àwọn àsoṭẹ̀lẹ̀ Bálámù, tí a kọ̀ sílẹ̀ lẹ̀yìn tí ó ti bùkún fún Ísírẹ̀lì lẹ̀mẹ̀ta, ní ibáṣepò pèlú Íslámù ní ọ̀nà púpọ̀. Kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ jẹ̀ àmi-isàpẹ̀rẹ̀ Íslámù, kò sì ẹ̀cẹ̀ fi kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ tó sọ̀rò sílẹ̀ kúrò nínú itàn Bálámù. Àwọn amòye láti ilà-oòrùn tí wọn wá láti bọ̀ ọ̀mọ̀ Jẹ́sù lówó ni a darí nípasẹ̀ àwọn àsoṭẹ̀lẹ̀ Bálámù. Íslámù nínú àwọn ẹ̀gbé mẹ̀ta ti Ìfihàn orí kẹ̀sàn-án dúró fún wòlìi èké, Mòhámẹ̀dì.

Bí o bá yẹ̀ o pé àwọn àmi ní itumò ju ọ̀kan lo, nígbà nàà kò sí iyèmẹ̀jì pé iwọ̀ yóò tún lóye pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ òtítọ̀ ẹ̀ ẹ̀ pàtàkì tó bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí a ẹ̀ fi oríṣííríṣí àmi sàpẹ̀rẹ̀ wọn. Àmi tí ó fi iran nàà múlẹ̀ jẹ̀ àmi ti Róòmù, nítorí nàà ó hàn gbangba pé Róòmù yóò jẹ̀ kókó-ọ̀rọ̀ pàtàkì jùlọ̀ ní gbogbo àsoṭẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì. Ọ̀kan lára àwọn àmi ibílẹ̀ tí a ti fidí rẹ̀ múlẹ̀ dáadàa nípa Róòmù ni ọ̀ba àrìwá nínú Dániẹ̀lì orí kẹ̀wáálá. Ọ̀ba àrìwá tí yóò dé ọ̀pin rẹ̀ láísí ẹ̀ni kankan láti ràn án lówó ni agbára pòòpù, ijo Róòmù, pòòpù Róòmù, ẹ̀niyàn ẹ̀ṣẹ̀.

Nínú ijìyàn tí Uriah Smith dá sílẹ̀, a so pé ọ̀ba àrìwá nínú ẹ̀ṣẹ̀ kẹ̀rindínlógójì jẹ̀ Faranse, àti pé ọ̀ba àrìwá nínú ẹ̀ṣẹ̀ ogójì jẹ̀ Tọ̀kì. Faranse àti Tọ̀kì méjèjèjì jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà nínú àwọn àyíká ọ̀tòtò, sùgbọ̀n gẹ̀gẹ̀ bí ó ti rí pèlú àwọn Pùròtẹ̀sítàntì, àti gẹ̀gẹ̀ bí ó ti rí lóníi, nínú ijìyàn Smith, ó kọ̀ òtítọ̀ nàà sílẹ̀ pé ọ̀ba àrìwá jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Róòmù Òde-Òní, ó sì so pé àpẹ̀rẹ̀ Róòmù ni a sàfihàn nípasẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà nínú orílẹ̀-èdè Faranse, àti pé lẹ́kkan sí i, àpẹ̀rẹ̀ Róòmù jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà gẹ̀gẹ̀ bí a ti sàfihàn rẹ̀ nínú orílẹ̀-èdè Tọ̀kì.

Àyíká nàà báyii ní ilà mẹ̀ta nínú; itàn àwọn Millerite, itàn Uriah Smith, àti isinsinyí gan-an. Nínú ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọn àpẹ̀júwe wònyẹn, ijàmbá ijìnlẹ̀ wà lóri ààmì Romu, èyí tí a fi sí ibi tí kò tó nípasẹ̀ àilóye Romu gẹ̀gẹ̀ bí ààmì Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà.

Ìlẹ̀ ijàmbá ọ̀rọ̀ “irúbo ojoojúmọ̀,” nínú iwé Dániẹ̀lì, n gbé itẹ̀numọ̀ yíi gan-an ró, ti jìjà sí òtítọ̀ nípa ààmì Romu, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwọn iyàtò pàtàkì kan wà nínú itàn yíi.

Ìmọ̀ ogbón inú àwòrán àsoṭẹ̀lẹ̀ Uriah Smith mú kí àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ lò àjàkálẹ̀-àrùn kẹ̀fà nínú orí kẹ̀rindínlógún Ìfihàn ní ọ̀nà tí kò tó. Ìṣòro pàtàkì kan nínú ilò Smith sí orí kẹ̀rindínlógún, yàtò sí igbiyànjú rẹ̀ láti fi ohun gbogbo sí iṣe gẹ̀gẹ̀ bí itumò gangan, ní àkókò kan tí a gbòdò fi ohun gbogbo sí iṣe nípa ti ẹ̀mí, ni àìlera rẹ̀ láti rí isètò pàtò ti isòkan onímẹ̀ta nàà ti ejo nàà, ẹ̀ranko nàà àti wòlìi èké. Nípa fifi itumò tòótọ̀ àwọn ààmì nàà rọ̀pò pèlú àwọn itumò tí ó jẹ̀ ti itumò àdání, ogbón inú imòye Smith pa agbára mọ̀ láti mọ̀ bí a ẹ̀ dá isòkan onímẹ̀ta nàà sílẹ̀, àti bí a ẹ̀ dá a sílẹ̀ ni “ìdánwò nílá fún àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórùn nípa èyí tí a ó fi pinnu igbàlà wọn títi láá.”

Ìlò àitọ̀ àwọn ààmì Romu jẹ̀ isapá láti ọ̀dò Sátání láti dí àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórùn ti ojò ikeyìn lówó kí wọn má bàà rí kí í ẹ̀ Romu òde-òní nikan, sùgbọ̀n bí a ẹ̀ dá Romu òde-òní sílẹ̀ pèlú. Ìdí pàtàkì tí ó fi yẹ̀ kí a mọ̀ àwọn àbùdà àsoṭẹ̀lẹ̀ tí ó bá isòkan Àjọ̀ Isòkan Àgbáyé, agbára pòòpù, àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà mu ní àwọn àbájáde ayérayé.

Nínú iwé Dániẹ̀lì idánwò pàtàkì kan wà tí ó fi ijẹ́pàtàkì mínmò ibáṣepọ̀ àwọn agbára mẹ́ta wònyí hàn gbangba, bẹ̀ẹ̀ sì ni idánwò pàtàkì miiran tún wà tí ó tẹ̀numọ̀ àwọn kókó-ẹ̀kọ̀ wònyí gan-an nínú iwé Iṣípáyá. William Miller lóye pé “ohun ojoojúmọ̀” nínú iwé Dániẹ̀lì tùmọ̀ sí Róòmù keferi bí ó ẹ̀ n kẹ̀kọ̀ 2 Tẹ̀salóníkà. Miller lóye láti inú àpẹ̀júwe ibáṣepọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ láàárín Róòmù keferi àti Róòmù pòòpù nínú 2 Tẹ̀salóníkà pé ọ̀rọ̀ nàà, “ojoojúmọ̀,” jẹ̀ àmì iṣàpẹ̀rẹ̀ Róòmù keferi, àti pé irira iparun nàà yóò sì jẹ̀ Róòmù pòòpù.

Kókó-ọ̀rọ̀ tí a n tẹ̀numọ̀ sí, síbẹ̀, ni pé nínú Keji Tẹ̀salonika, a fi ibáṣepọ̀ tó wà láàárín Róòmù kẹ̀fẹ̀rì àti Róòmù pòòpù sínú àyíkà kan tí n kọ̀nì pé bí ó bá jẹ̀ pé ẹ̀ kò lóye ibáṣepọ̀ àwọn agbára méjèjì wònyí, èyin yóò gba itanràn líle, a ó sì sọ̀nù yín fún ayérayé.

Eleyi ni ikilọ̀ kan nàà ti àjàkálẹ̀-àrùn kẹ̀fà, níbi tí ki í ẹ̀ dírágónì nìkan, ẹ̀ni tí ó jẹ̀ Róòmù aláìgbọ̀rìṣà nínú 2 Tẹ̀salóníkà, àti ẹ̀ranko nàà, ẹ̀ni tí ó jẹ̀ “ọ̀kùnrin ẹ̀ṣẹ̀” nínú ẹ̀ṣẹ̀ nàà, ṣ̀ùgbọ̀n pẹ̀lú nínú orí kẹ̀rindínlógún, ẹ̀ ní wòlì ẹ̀ké nàà pẹ̀lú. Ẹ̀ṣẹ̀ nàà n fi itẹ̀numọ̀ lé e lóri pàtàkì ìmòye ibáṣepọ̀ àwọn agbára tí ó dá iṣòkan mẹ́ta-mẹ́ta Róòmù Òde-Òní sílẹ̀, èyí tí ó jẹ̀ Bábílónì òde-òní pẹ̀lú.

Ijyàn lóri “ìgbà gbogbo” n tọ̀ka sí ijyàn ojọ̀ ikeyin kan nàà gan-an, ṣ̀ùgbọ̀n ó n mú idánimọ̀ ijyàn nàà gbòdò sí i nípa fifi ipataki ìmòye ibáṣepọ̀ tó wà láàárín àwọn agbára mẹ́ta tí wọn dá Róòmù Òde-Òní sílẹ̀ kún un. Láti kọ̀ láti rí ọ̀títọ̀ yìi, ni láti fi dájú pé itanràn líle yóò jẹ̀ èrè rẹ̀.

Nínú àrìyànjiyàn tó wà lówólówọ̀ yìi, àwọn tí wọn n dá Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà mọ̀ gẹ̀gẹ̀ bí àwọn ọ̀lọ̀ṣà dà bí ẹ̀ni pé wọn kò tilẹ̀ lè fara mọ̀ ìmòye idí tí ó fi ẹ̀ pàtàkì pé a ti n ṣàfihàn Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà léraléra gẹ̀gẹ̀ bí ẹ̀ni tí ó wà ní abẹ̀ iṣàkóso agbára pòòpù dípò kí ó jẹ̀ agbára pòòpù nàà fúnra rẹ̀. Ogbọ̀n àdánidá ipilẹ̀ mọ̀ pé agbára tí ó n ṣàkóso ibáṣepọ̀ nàà nínú ọ̀ṣẹ̀lú, itàn, ìgbéyàwó àti àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì ni a kà sí orí, orí nàà sì ni èyí tí ó n gbé ara rẹ̀ ga láti fi mú iran nàà dúró, léyìn nàà ó sì ṣubú.

Ìmọ̀ràn iṣàlàyẹ̀ tí ó n dá Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà mọ̀ gẹ̀gẹ̀ bí àwọn ọ̀lọ̀ṣà, kò lè fi itàn tí a ṣàfihàn, tí a sì mú ẹ̀ láti ọ̀dún 321 sí 538, kàn án. Àmì Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà gbòdò kọ̀ kúrò kí a tó fi “ọ̀kùnrin ẹ̀ṣẹ̀” hàn. “Ọ̀kùnrin ẹ̀ṣẹ̀” ni a tún fi hàn ní àwọn ojọ̀ ikeyin, àti kí ó tó hàn, Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà gbòdò kọ̀ kúrò ní àkọ̀kọ̀.

Òfin Ojọ̀-Àikú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà kì í ẹ̀ ohun tí ó n dá Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà mọ̀ gẹ̀gẹ̀ bí Róòmù Òde-Òní; ó n fi hàn pé iparun orílẹ̀-èdè ti dé, àti pé a ti ya Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà kúrò ní òdodo pátápátá. Róòmù Òde-Òní tí a n ṣípáyá nígbà tí Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà bá ṣubú kúrò ní ìgbàgbọ̀ nípasẹ̀ òfin Ojọ̀-Àikú ni agbára pòòpù, ẹ̀ni tí nígbà nàà gan-an sì ẹ̀ṣẹ̀ ẹ̀gun alábaákẹ̀gbẹ̀ rẹ̀, wòlì ẹ̀ké.

“Ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀” nínú iwé Dániẹ̀lì àti ibáṣepọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú ihìn-iṣẹ̀ William Miller, àti itumọ̀ pàtàkì pé imọ̀ Miller ni a ti mú jáde láti inú 2 Tẹ̀salonika orí keji, pẹ̀lú ikilọ̀ láti pa aṣọ̀ rẹ̀ mọ̀ nínú àjàkálẹ̀-àrùn kẹ̀fà, gbogbo wọn n tọ̀ka sí àwọn èròjà láti inú àwọn ijàmbá-ijiyà wònyẹn tí n sọ̀rọ̀ sí àwọn ọ̀ràn isinsinyí.

Ìkilọ̀ tó wà nínú 2 Tẹ̀salóníkà orí keji nípa àwọn ojọ̀ ikeyin jẹ̀ ní ti ẹ̀gbẹ̀ kan tí n fi Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà hàn gẹ̀gẹ̀ bí àmì, ṣ̀ùgbọ̀n tí wọn kọ̀ láti jẹ̀ kí imọ̀lẹ̀ tí n sọ̀rọ̀ nípa àjọ̀ṣe Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà pẹ̀lú Róòmù pòòpù tọ̀ wọn sọ̀nà. Nípa síṣe èyí, wọn yóò rí àjọ̀ṣe kì í ẹ̀ se ti Róòmù pòòpù àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà nìkan, ṣ̀ùgbọ̀n ti Àjọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè pẹ̀lú, agbára dragoni ti Ifihàn orí kẹ̀rinlá.

Gégé bí ó tí rí pèlú Uriah Smith, A.G. Daniells àti W.W. Prescott, àwọn tí Arábìnrin White sọ pé wọn kò lè ronú láti inú idí dé ipa rẹ, bèè nàà ni ó rí pèlú àwọn tí wọn kò láti jẹ kí itósónà ọ̀rò àsọtélé Ọ̀lórún darí wọn nínú itumò kíkún rẹ nípa ibásepo àwọn agbára mètèèta wònyí ní àwọn ojò ikeyin.

Gégé bí àrìyànjiyàn àkókò, ti isinsinyí, àti ti Uriah Smith, àrìyànjiyàn nípa ibásepo àwọn agbára mètá gégé bí a ti sàfihàn wọn nínú Second Thessalonians àti àjàkálè-arun kẹfà fi itumò àdání hàn tí ó n tọka sí United States, sùgbón tí ó kò láti rí àwọn àbùdá àsọtélé kan ti United States tí yóò tú àbá èrò aṣiṣe wọn síta, tí ó sì lè mú wọn wá sínú imòlè.

Léyìn September 11, 2001, àrìyànjiyàn nípa àwọn kòkòrò m̀erin ti Joeli dide. Òtító nàà sì ni pé àwọn kòkòrò nàà dúró fún irèwèsì ẹmí tí n tẹ síwájú ti Ijọ Seventh-day Adventist ti Laodicea, nípasè imúwá ẹkọ isin Kátólíkì àti ti Pùrótésítàntì apẹyindà wólé. Lẹ́kan sí i, isàmúlò tó tó ti àwọn kòkòrò m̀erin nàà ni Rome, sùgbón itumò aládání sọ pé Islam ni wọn jẹ, èyí tí ó jẹ àmì wòlì ẹké, nítorí nàà sì jẹ àmì Orílẹ̀-Èdè Amérikà. Léyìn ilà lóri ilà, àwọn àrìyànjiyàn láti inú itàn Advent tí a ṣeṣe sọ̀rò lóri rẹ, gbogbo wọn n sọ nípa òtító kan nàà.

Egbé tí ó sṣe nàà, lóri ẹlẹ́rìí m̀erin, n dá àwọn olè nàà mọ gégé bí Orílẹ̀-Èdè Amérikà, àti lóri ẹlẹ́rìí méjì imòye egbé tí ó sṣe nàà nípa Orílẹ̀-Èdè Amérikà gégé bí àmì jẹ aláitọ. Àwọn olùdije Ọ̀lórún ní ojò ikeyin láti wà láàárín egbèrún méjìlélógòjì ọ̀ké m̀erinlélógòjì nàà wà nísinsinyí nínú idánwò àsọtélé kan. Kì í ṣe idánwò tí a lè parí nípa fifi idibò rẹ sọ fún egbé yí tábí egbé yẹn nikan. Ó jẹ idánwò kan tí a lè tọ ní òtító kojá dáadàa nikan bí a bá fi àwọn òfin àsọtélé sílò ní pípéye. Kí Kìniún ẹyà Júdá lè jí àwọn èniyàn Rẹ ní ojò ikeyin sí òtító pé wọn kò n kẹkọ̀ jinlẹ̀ tó, Ó jẹ kí wọn mú àwọn ẹkọ̀ àdámọ̀ wólé.

Òtító pé ẹkọ̀ aṣiṣe kan ti dide láàárín isṣe yí fi hàn pé agbára wa fúnra wa nípa àwọn òfin itumò àsọtélé kéré ju bí ó ti yẹ lọ. Róòmù ni ó mú iran nàà dúró, iran àwọn ojò ikeyin sì ni idide àti iṣubú ikeyin ti ọba àrìwá. “Ọba” nàà pèlú ni “òkùnrin ẹṣe,” “òkùnrin ẹṣe” nàà sì ni “àṣírì àimófin,” àti “eni búburú” nàà. Ọun ni aṣòdì sí Kristi, a sì sàpeṣe rẹ gégé bí “àwọn ọ̀lọ̀ṣà èniyàn rẹ,” ọun sì ni “orí” Róòmù Òde-Òní.

“Àwọn tí imò wọn nípa ọ̀rò nàà bá dàrú, tí wọn kò sì lè rí itumò aṣòdì sí Kristi, dájúdájú wọn yóò fi ara wọn sí apá aṣòdì sí Kristi. Kò sí àkókò bá yí fún wa láti fara mọ ayé. Dáníèlì dúró nípo tirẹ àti ní ibi tirẹ. Ó yẹ kí a lóye àwọn àsọtélé Dáníèlì àti ti Jòhánù. Wọn n tùmò ara wọn. Wọn fi òtító hàn fún ayé tí gbogbo èniyàn yẹ kí wọn lóye. Àwọn àsọtélé wònyí ni yóò jẹ ẹlẹ́rìí ní ayé. Nípa imúṣe wọn ní àwọn ojò ikeyin wònyí, wọn yóò ṣàlàyé ara wọn.” Kress Collection, 105.